

LIETUVIŲ TRADICINIŲ INSTRUMENTŲ ISTORIJA

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių ir anglų kalbomis		Kodas	Studijų programa (-os)
Lietuvių tradicinių instrumentų istorija / History of Lithuanian Traditional Instruments		B199521	Visos
Dėstytojas (-ai)			Padalinys
Koordinuojantis:	Doc. E. Vyčinas		Etnomuzikologijos katedra
Kitas (-i):			
Studijų pakopa		Dalyko (modulio) tipas	
Pirmoji (bakalauro)		Alternatyvus	
Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis / Studijų programa	Dėstyimo kalba (-os)	
Auditorinė, mišri	Pavasario semestras / Visos studijų programos	Lietuvių k.	
Reikalavimai studijuojančiajam			
Išankstiniai reikalavimai		Gretutiniai reikalavimai (jei yra)	
Nėra		Nėra	
Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
3	80	46	34
Dalyko (modulio) tikslas			
Susipažinti su lietuvių tradiciniais muzikos instrumentais, atpažinti svarbiausias instrumentų savybes, suvokti jų sandaros ypatumus, garso išgavimo būdus, savitumą ir vietą pasaulio muzikos instrumentų klasifikacijoje, skirti instrumentų klases, aptarti instrumentų ryšį su kalendorinių ir šeimos švenčių papročiais, apibrėžti regionines tradicinio muzikavimo ribas, išmokti įgytas žinias taikyti praktinėje veikloje, skatinti dalyvauti šiuolaikiniuose meniniuose ir kūrybiniuose etninės muzikos sklaidos projektuose.			
Trumpa dalyko (modulio) anotacija (iki 500 simbolių)			
Dalykas skirtas pažinčiai su lietuvių tradiciniais muzikos instrumentais, jų formos ypatumais, garso išgavimo būdais, gyvavimo kontekstais (kalendorinių ir šeimos švenčių apeigos, ganymo ritualai ir kt.). Lietuvių instrumentai aptariami pasaulio muzikos instrumentų klasifikacijos kontekste, aptariant jų kilmės ir geografinio paplitimo klausimus. Supažindinama su regioniniu konkrečių muzikos instrumentų paplitimu, vienam ar kitam regionui būdingais instrumentinės muzikos žanrais. Paskaitose gausiai naudojami garso ir vaizdo įrašai padeda atpažinti ir suvokti muzikavimo įvairiais instrumentais stiliaus ypatumus, atskleidžia improvizacijos galimybes.			

Numatomi programos studijų rezultatai	Numatomi studijų dalyko (modulio) studijų rezultatai	Dalyko studijų metodai	Studentų pasiekimų vertinimo metodai
Žinos tradicinius Lietuvos muzikos instrumentus, išmanys skirtingų kultūrų, stilių ir formų tradicijas (<i>Muzikos studijos</i> , 1.1.)	Gebės pagal žinomus požymius atpažinti įvairių rūšių lietuvių tradicinius muzikos instrumentus, pažins jų sandarą, sužinos apie instrumentų klasifikaciją.	Paskaitos, savarankiškos šaltinių studijos	Sumuojamasis vertinimas: aktyvus dalyvavimas paskaitose, lankomumas, egzaminas
	Gebės atskirti armonikų rūšis (Vienos, bandonija, trieilė, „Peterburska“ ir kt), atpažinti liutnios tipo instrumentus (smuikas, basetlė ir kt). apibūdinti šių instrumentų savybes, sandarą.		
	Gebės pagal žinomus požymius apibrėžti įvairių tradicinio muzikavimo dialektų ribas, išskirti konkrečiam dialetui būdingą instrumentariją.		
	Gebės atpažinti instrumentinės muzikos žanrus, apibūdinti stiliaus bruožus, štrichus.		
Gebės savarankiškai analizuoti ir interpretuoti informacijos šaltinius,	Gebės apibrėžti styginių instrumentų paplitimą Lietuvoje, žinos apie jų		

identifikuoti reiškinų ypatumus, sisteminti įgytas žinias (<i>Muzikos studijos, 2.2.</i>)	funkcionaciją įvairiose kalendorinėse ir šeimos šventėse.		
---	---	--	--

Temos (repertuaro reikalavimai)	Kontaktinis darbas				Savarankiškas darbas	Savarankiškų studijų užduotys
	Teoriniai užsiėmimai	Grupiniai užsiėmimai	Individualūs užsiėmimai	Iš viso kontaktinio darbo valandų		
1. Įvadas. Lietuvių etnoinstrumentologija. Trumpas būsimų temų pristatymas.	2			2	2	Nurodytos literatūros analizė
2. Lietuvių tradiciniai muzikos instrumentai tarptautinėje instrumentų klasifikacijos sistemoje	2	1		3	4	Nurodytos literatūros analizė
3. Idiofonai Lietuvoje. Saviskambių instrumentų poklasiai. Jų ryšiai su įvairiomis kalendorinėmis ir šeimos švenčių apeigomis.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
4. Membranofonai Lietuvoje. Būgnai.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
5. Aerofonai Lietuvoje. Švilpiamieji, liežuvėliniai.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
6. Aerofonai Lietuvoje. Lūpiniai. Ragai, Daudytės. Ožragis.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
7. Aerofonai Lietuvoje. Armonikos tipo instrumentai.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
8. Chordofonai Lietuvoje. Kanklės. Lentinės citros tipo instrumentai, jų požymiai, rūšys.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
9. Chordofonai Lietuvoje. Smuikas.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
10. Chordofonai Lietuvoje. Cimbolai, citra, basetlė ir kiti.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
11. Lietuvių liaudies instrumentinės muzikos regioniniai bruožai. Dzūkai.	2	1		3	4	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
12. Lietuvių liaudies instrumentinės muzikos regioniniai bruožai. Suvalkiečiai.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
13. Lietuvių liaudies instrumentinės muzikos regioniniai bruožai. Aukštaičiai.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
14. Lietuvių liaudies instrumentinės muzikos regioniniai bruožai. Žemaičiai.	2	1		3	2	Nurodytos literatūros ir garso / vaizdo įrašų analizė
15. Baigiamoji paskaita. Kurso pagrindinių temų, sąvokų ir terminų įtvirtinimas	4	1		5	2	Pasirengimas egzaminui
Iš viso:	32	14	0	46	34	

Vertinimo strategija	Svoris, proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Egaminas	90	Egzaminų sesijos metu	Gebėjimas skirti tradicinių muzikos instrumentų klases, atpažinti svarbiausias instrumentų savybes, suvokti jų sandaros ypatumus, apibūdinti instrumentų ryšį su kalendorinių ir šeimos švenčių papročiais, apibrėžti regionines tradicinio muzikavimo ribas, išskirti lokalinių instrumentarijų, nusakyti instrumentinės muzikos žanrų ir stilių ypatumus.
Lankomumas	10		

Literatūra		
Privalomi studijų šaltiniai		
Baltrėnienė M. Apanavičius R. <i>Lietuvių liaudies muzikos instrumentai</i> . Vilnius, 1991.		
Apanavičius R. <i>Senosios kanklės ir kankliavimas</i> . Kelmė, 1990.		
<i>Aukštaitijos dainos, sutartinės ir instrumentinė muzika</i> . Sudarė ir parengė A. Nakienė ir R. Žarskienė. Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2004.		
Baika A. <i>Kaimo armonikos</i> . Vilnius, 1994.		
Bartusevičius V. <i>Liaudies meno baruose</i> . Vilnius, 1983.		
<i>Dzūkijos dainos ir muzika</i> . 1935-1941 metų fotografo įrašai. CD Sudarė ir parengė A. Nakienė ir R. Žarskienė. Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2005.		
Kirdienė. G. <i>Smuikas ir smuikavimas lietuvių etninėje kultūroje</i> . Vilnius, 2002.		
Midgley R. (sud.) <i>Pasaulio muzikos instrumentai</i> . Iliustruota enciklopedija. Vilnius: Kronta, 1999.		
Paliulis S. (sud.) <i>Lietuvių liaudies instrumentinė muzika. Pučiamieji instrumentai</i> . Vilnius, 1959.		
Proškutė L. (sud.). <i>Tautosakinių ir instrumentologinių ekspedicijų keliais. Vytauto Didžiojo folkloro ansamblio „Linago“ 1994–2015 m. ekspedicijose užrašyta lietuvių instrumentinė ir vokalinė muzika</i> . Pasaulio lietuvių centras, 2017.		
<i>Suvalkijos dainos ir muzika</i> . 1935–1939 metų fonografo įrašai. Sudarė ir parengė A. Nakienė ir R. Žarskienė. Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2003.		
Vyčinas E. Būgnas Lietuvoje. <i>Lietuvos muzikologija</i> , 2002, 2.		
Vyčinas E. Obelių krašto muzikantai. <i>Obeliai, Kriaunos</i> . Vilnius: Versmė, 1998.		
Vyčinas E. Smuikas Lietuvoje. In <i>Liaudies kūryba</i> , V. Redakcinė komisija: Vacys Milius (pirmininkas), Gintaras Beresnevičius, Laima Burkšaitienė ir kt. Vilnius: Lietuvos liaudies kultūros centras, 2002.		
Vyčinas E. Idiofonai Lietuvoje. Naujas žvilgsnis. <i>Lietuvos muzikologija</i> , 2011, 12. P. 180–193.		
<i>Žemaitijos dainos ir instrumentinė muzika</i> . Sudarė ir parengė A. Nakienė ir R. Žarskienė. Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2005.		
Patvirtinta <i>Etnomuzikologijos</i> katedros: data, protokolo Nr.	2021-12-31	Nr. 21-12
Registracijos studijų dalykų (modulių) registre Nr. ir data	R(21)-124	2021-12-31